

تجربه‌ای از تئاتر بداهه و مشارکت جمعی

گفت‌وگوی
صبا با «حسین
فردوسی» کارگردان
نمایش «۲۵۷»

روزنامه فرهنگ و هنر

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری صاد
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com

rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶۰-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

در کار نیست. حتی اگر مخاطبی روز بعد دوباره بیاید، تجربه متفاوتی خواهد داشت. ما هشت ماه برای این کار تمرین کردیم و تمرین‌ها به گونه‌ای بود که بازیگران گویی با سرسخت‌ترین مخاطب مواجه هستند و باید مهارت خود را در بداهه‌پردازی افزایش دهند. خوشبختانه مخاطبان همگی همراه و حمایت‌کننده بوده‌اند و هیچ‌گونه رفتار مزاحم مشاهده نشده است.

وی در مورد استقبال مخاطب از این اجرا گفت: از نظر من همه چیز دست خداست. از روز نخستی که اجرای ۲۵۷ آغاز شده تمام ظرفیت کار تکمیل بوده و در حال حاضر نیز برنامه سه روز آینده کاملاً پر است و خدا را شکر کار روی غلتک افتاده است. شاید عده‌ای فکر کنند که این نمایش با حضور دوستان و آشنایان ۱۵۷ بازیگر خود پر می‌شود اما به صراحت می‌گویم که حتی از دوستان نزدیک خودم، شاید در مجموع پنج یا شش نفرشان به دیدن نمایش آمده باشند. این مخاطبان، همگی از بیرون می‌آیند و هیچ‌کس هنوز مخاطب شخصی خود را نیاورده است. تنها نگرانی جدی من این بود که مبادا فردی با مشکلات روانی به سالن بیاید و روبه‌روی یکی از بازیگران ما قرار بگیرد و برای چنین شرایطی هم فکر کرده بودیم که خوشبختانه، تا امروز چنین اتفاقی رخ نداده و برعکس، مردم با نگاه بسیار مثبتی به سالن آمده‌اند.

کارگردان نمایش «۲۵۷» درباره پروژه‌های آینده بیان کرد: در حال حاضر من روی پروژه «مترسک» کار می‌کنم و همزمان «ناریا ۲» را نیز برای صحنه آماده می‌کنم. پیش‌تر اجرای موفق در تماشخانه نوفل داشتیم که فروش خوبی هم داشت اما بخاطر ساعت اجرایی و شرایط رفت آمد بین این دو اجرا تصمیم داریم که «ناریا ۲» را نیز به بلک باکس ایران‌مال بیاوریم. این نمایش هرچند قالب کمدی داشت، اما در نهایت تلنگری به مخاطب می‌زدیم و این پیام را منتقل می‌کردیم که تنها با اتحاد می‌توانیم حاکمان را خوب نگاه داریم و بدون اتحاد، هیچ چیز پایدار نخواهد بود. برای نمایش «مترسک» که هم‌اکنون در مرحله پیش‌تولید قرار دارد نیز می‌خواهیم این بار با تیمی حرفه‌ای‌تر و حضور بازیگران چهره، نمایشی در ابعادی متفاوت از کارهای پیشینم، روی صحنه بیاوریم.

نمایش «۲۵۷» به نویسندگی مسعود بهمنی و کارگردانی حسین فردوسی این روزها در بلک باکس ایران‌مال روی صحنه است؛ پرفورمنسی تعاملی و متفاوت که با شکستن قواعد کلاسیک تئاتر، مرز میان بازیگر و تماشاگر را از میان برمی‌دارد و مخاطب را به بخشی زنده از اجرا بدل می‌کند. این اثر که با ۱۵۶ بازیگر از آن به‌عنوان یکی از پربازیکرترین نمایش‌های ایران یاد می‌شود، با اتکا به حضور و توانایی بدنی و روانی بازیگران، تجربه‌ای تازه و پرچالش از تئاتر معاصر ایرانی را پیش روی تماشاگران قرار می‌دهد.

مریم عظیمی
گفت‌وگو

این اجرا حضور دارند باز می‌گردد چرا که مخاطب در واقع بخشی از بازیگران اصلی این اثر است.

وی درباره ماهیت نمایش و مقایسه آن با «تراپی» گفت: من مخالف این هستم که به این کار عنوان تراپی داده شود. وقتی فردی اطلاعات کافی ندارد، نمی‌تواند درباره آن اظهار نظر کند. من خودم هیچ اطلاعاتی درباره تراپی ندارم و تا امروز تجربه‌ای در این زمینه نداشته‌ام. تنها هدف من فراهم کردن فضایی بود که با صداقت در اختیار مخاطب قرار گیرد تا بتواند با بازیگر ارتباط برقرار کند، با او بازی کند و تجربه‌ای متفاوت داشته باشد.

وی در مورد نقش بازیگران در طراحی کانسپت منحصر به فرد خود گفت: بازیگران نقش پررنگی در طراحی کانسپت خود دارند. من در یکی از مصاحبه‌هایم گفتم که به نظر من این بهترین کار تئاتر ایران است. البته این جمله بسیار سنگین است، چرا که ما اساتید بزرگی در حوزه تئاتر داریم. اما دلیل این سخن من تنها یک نکته است: ما به اینجا آمدم تا حال مخاطب را بدون هیچ چشم‌داشتی خوب کنیم. اصل داستان خوب کردن حال مخاطب است و به ندرت می‌توان تئاتری یافت که این چنین مستقیم بر این موضوع متمرکز باشد. برای تحقق این هدف، من یک تم دارم که به بازیگران می‌گویم باید رعایت کنند، مثلاً لیخنند بزیند و انرژی مثبت منتقل کنید و در ادامه ما قصه‌ها را با هم پرورش دادیم. مثلاً یکی از بازیگران نقش یک نابینا را دارد و این نابینایی را به قصه مخاطب خود وارد می‌کند. همه این کارها توسط بچه‌ها انجام شد و بداهه‌پردازی نیز نقش پررنگی در پیشبرد اهداف ما داشته و دارد.

فردوسی افزود: هر شب نمایش قصه‌ای تازه خلق می‌شود و تکراری

کارگردان نمایش «۲۵۷» با بیان روند شکل‌گیری این اثر توضیح داد: واقعیت این است که ما به دلیل انجام کارهای پرسوناژ، تمایل داشتیم تیم خود را گسترش دهیم و افراد جدیدی را جذب کنیم. به همین دلیل تصمیم گرفتیم کاری انجام دهیم که از نظر پرسوناژ گسترده باشد. در این باره ابتدا به آقای بهمنی پیشنهاد دادم که اگر امکان دارد، قصه‌ای بنویسیم که دیالوگ نداشته باشد و تنها بر فرم استوار باشد. هدف ما این بود که با کسانی که در آموزشگاه‌های بازیگری یا دانشگاه‌ها مشغول تحصیل هستند و به دنبال کاری برای انجام دادن می‌گردند، همکاری کنیم.

وی ادامه داد: این حرکت به همین شکل آغاز شد و شخصاً علاقه داشتم حال مردم را در این شرایط بهتر کنم و خوشبختانه در این مدت که از شروع اجراها می‌گذرد، حتی یک نظر منفی در تیوال ثبت نشده است. هدف اصلی ما از ابتدا این بود که حال مخاطب را خوب کنیم یعنی یکسری حرف‌هایی را که تاکنون به کسی نکرده بودیم به ما در این نمایش بگوید. گاهی دل انسان می‌خواهد چیزی بگوید، اما می‌ترسد که واکنش دیگری چه باشد. در اینجا مخاطب با بازیگر ما صحبت می‌کند و حتی اگر فردا دوباره با او گفت‌وگو کند، چیزی از آن گفتگو در خاطر بازیگر باقی نماند به همین دلیل خیال مخاطب راحت است و پیرو همین امر برخی از مخاطبان بارها در این اجرا شرکت کرده‌اند. فردوسی افزود: ما در این پروژه با تجربیات جمعی خود به این نتیجه رسیدیم که مقیاس کار را افزایش دهیم تا هم بازیگران بیشتری درگیر شوند و هم مخاطبان بیشتری حضور یابند. این روند به اجرای شماره ۲۵۷ ختم شد. در روز نخست ۲۵۱ نفر حضور داشتند و سپس این تعداد به ۲۵۷ رسید، این عدد به مجموع بازیگران و مخاطبانی که در

هادی حجازی فر میرسعید مولویان
بابک کریمی سید علی صالحی امیردژاکام
حسین شریفی ترنم کرمانیان ارغوان عزیزی
با حضور افتخاری سعید آقاخانی
و هنرمندی علی مصفا

هم اکنون در سینماهای سراسر کشور

سید محمد رضا خردمندان
مهدی فرجی
GUARDIAN OF THE FIELD
محصول سازمان سینمایی سوره